

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

1

בפני כב' השופט ארץ שני

תובע

י. ח.
ע"י ב"כ – עו"ד יוסי הרשקביץ ועו"ד סימה דור

גגד

נותבעת

א. ח.
ע"י ב"כ - עו"ד נורית מנחם

2
3

פסק דין

4

5

6 עניינו של פסק הדין שלפני, משמרתו של קטין, בנם של הצדדים, **כיום בן מעט פחות מגיל שנתיים**.

7

8

תובענות הדדיות בעניין משמרתו של קטין, הוגשו על ידי הצדדים שניהם.

9

תלה"מ 29666-04-19 – **تبיעת האב למשמרתה משותפת על הקטין**, אשר הוגשה ביום 14/4/2019.

10

תלה"מ 19-05-17284 – **تبיעת האם למשמרתה הבלעדית על הקטין**, אשר הוגשה ביום 8/5/2019.

11

תובענות אלו אוחדו.

12

13

העובדות וההליכים

14

הצדדים (להלן: "האב", "האם"), נישאו זל"ז ביום 9/8/2017, מנישואים אלו נולד בנים ביום
15 (להלן: "הקטין").

16

17

חיי הנישואין של הצדדים עלו על שרטון ביום 24/2/2019, עזבה האם את דירת מגוריהם המשותפת
18 של הצדדים בעיר (בה התגוררו בשכירות בטרם פרוץ הסכסוך), ביחד עם הקטין **ועברית**
19 **להתגורר בבית הוריה ביישוב** המצו מעבר לקו הירוק.

20

21

תחילת הליכים, בהליך יישוב סכסוך (י"ס 19-02-63481), אותו הגיע האב ביום 26/2/2019
22 במסגרתו עתר הוא לسعد דחוף להזכיר הקטין לבני הצדדים ולהבטחת קשר ביניהם לבין הקטין.

23

בהמשך הוגש תובענות נוספות בעניין מזונאות הקטין וכן תביעת להשבת כספים מהאחד לרעהו.

24

25

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

ב¹ יום 6/3/2019 הורת**י** לאמ, שעה שפולה בעשיית דין עצמית, להשיב את הקטין להtaggorר באיזו גוש דן, בכל מקום בו תבחר להtaggorר.

ב³ נוסף ניתנו סמכויות לפקידת הסעד בעיר בעניין זמני השהות של כל אחד מן ההורים עם ⁴ הקטין.

ב⁶ יום 26/3/2019, הודיע**ה** האם כי שבה להtaggorר בגוש דן, אצל סבתה, אך בפועל, לא עשתה כן ולא צייתה להחלטתי.

تسקיר ראשון בעניין הצדדים הוגש ביום 17/4/2019, בו נאמר, בין היתר, כי עד לקיים פגישה משותפת בין הצדדים, יתקיימו לפחות שני מפגשים בשבוע בין האב לקטין.

ניסיונות הצדדים להגיע להסכמות לא צלחו ומכאן התובענות שלפני.

כאמור הגיע האב תובענה למסורת משותפת על הקטין, במסגרת עטר בבקשת דחופה לקבעת זמני שהות זמינים.

ב¹⁷ יום 8/5/2019 הגישה האם תובענה להעתיקת מקום מגורייה לבית הוריה או למקום מגורים בקרבתם (תלה"מ 19-05-17292).

ב²⁰ יום 19/5/2019 הוגש **taskir** נוסף בעניינים של הצדדים, בו הומלכו זמני שהות בין האב לקטין ²¹ לפעםיים בשבוע בין השעות 16:00 – 19:00, מפגשים אשר יתקיימו ללא נוכחות האם ובנסיבות אמו ²² של האב ואו סבתו.

ב²⁴ יום 20/5/2019, במסגרת דיון אותו קיימי בעניינים של הצדדים, דחיתי את תביעת האם להעברת מקום המגורים, הוא בנסיבות של עשיית דין עצמי והן מטעמים אותם פירטתי, בדבר היעדר קשר יציב בין האב לקטין.

הורת**י** לשירותי הרווחה להגיש **taskir** בתוך 60 ימים, אשר יתיחס גם לנושא המשמרות, כמו גם האם רואיה האם להיות משמרנית לאור התנהלותה ולאור גילו הרך של הקטין. בנוסף, קבועתי שיעורם של דמי מזונות והוראות בדבר תשולם, זמני שהות בין האב לקטין וקבועתי כי משמרתו של הקטין, לעת עתה, תהא מסמורת משותפת לשני הצדדים.

ב³³ יום 3/6/2019 הגישה האם בקשה רשות ערעור על החלטתי זו, כמו גם בקשה לעיכוב ביצועה (בר"ע 6036-06-19), בד בבד להגשת ערעור לפסק הדין הדוחה תביעת להעברת מקום המגורים (עמ"ש 6124-06-19).

בית משפט לעניין משפחתי בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

1
2 במסגרת החלטת בית המשפט המחוזי מיום 19/7/2019, בוטלה החלטתי בעניין משמרתו הזמנית
3 של הקטין בידי הווריו, הוסכם כי הצדדים יפעלו בהתאם להמלצות תסקירות רפואי הרווחה, גם
4 בעניין זמני השהות, ונקבע כי שאלת משמרתו של הקטין תידון בהמשך במסגרת ההליך העיקרי.
5
6 בפסק דין של בית המשפט המחוזי מיום 6/2/2020, נקבע כי סוגיות העברת מקום מגוריו של האם
7 תידון במסגרת הדיון הקבוע בשאלת משמרתו של הקטין ומtopic בחינת טובתו של הקטין.
8
9 דיוון הוכחות התקיימים ביום 9/2/2020.
10
11

טענות האב

12 האם אינה מכירה בחשיבות הקשר בין האב לקטין וכופרת בהורותו של האב, לעומת האב אשר
13 מכיר בהורותה של האם ובחשיבות הקשר בין הקטין לאימו. האם אינה מבינה את ההשלכות של
14 מעשיה על הקטין ומעשיה אלו מעדים (כך עולה מכלל התסקיריים שהוגשו) על ניכור הורי שיש
15 להביא לגדיותו.
16
17 לאב עומדות מלאה הזכיות לפי חוק הכללות המשפטית והאפוטרופסות כלפי הקטין, כמו גם הזכות
18 ליהנות מזכויות שווות וקבועות, זכותו החוקית והטבעית המלאה של הקinstein להיות בקשר מיטבי
19 עם שני הווריו, לגдол בצדקה של דמות אב כחלק ממשמעותי מחייב בדיק כמי שהייתה טרם עשתה האם
20 דין עצמי ועזבה עם הקinstein.
21
22 האם אינה מבינה כי טובות הקinstein מחייבת קשר קבוע ויציב עם האב ומנסה למנוע המפגשים
23 ביניהם, כמו גם מסרבת לאפשר מפגש של הקinstein עם האב בלבד.
24
25 התנהלותה זו של האם מבקשת את קיומם הסדור של המפגשים, מונעת ממנו קשר תקין,
26 מעידה על ניסיון לניכור הורי כבר מגיל צעיר של הקinstein, כך גם עולה מדפוסי התנהלותה עם הקinstein
27 בעת המפגשים בין האב לקinstein, אליהן צמודה האם.
28
29 האב טוען כי מעת לידת הקinstein, היה חלק בלתי נפרד ממנו ומחיו וטיפול בו יחד עם האם באהבה
30 גדולה ובצורה רואיה וטובה. בעבר האב אף שהה עם הקinstein לבדו פעמים רבות עת האם יצאה
31 ללימודיה.
32
33 שעות עבודהו של האב מותאמות לגידול הקinstein, עבודתו אינה מצריכה נסיעות לחו"ל, ונסיעתו
34 الأخيرة הייתה חד פעמיות לצורך הכשרה.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

1 האב הוא דמות הורית תומכת, מעורבת אשר רואה חשיבות רבה בגידול ילדו.
2

3 האב והקטין קשורים זה לזו והאב רוצה ומסוגל להיות הורה בשמורת משותפת, וסביר כי זהו
4 המקרה הנכון לקביעת משותפת, כך גם בהתאם לפרמטרים כפי שנקבעו בפסקה.
5 עיקרונו טובתו של הקטין הוא שיקול מכירע ומחייב קביעת משותפת אשר תטיב עם הקטין.
6

7 באשר לחזקת הגיל הרך, היא חזקה הניתנת לסתירה, כאשר אם מתנגדת כהורה מנכר, כאמור
8 סרבנות לאפשר קשר שאינו בפיקוחה ועוד, נפקת העדיפות של חזקת הגיל הרך, ובמקרה זה טובתו
9 של הקinstein כי תהא שמורת משותפת.

10 האב הורה ראוי, האם מנכרת אשר תעשה כל שנייתן לצמצם הקשר בין האב לקinstein, ומתן
11 שמורת בלעדית לידי האם תהווה פתח להמשך ניסיונות ניכור הורי מצד האם, ולפיכך רק במקרים
12 מסוימים יובטח קשר קבוע ויציב בין האב לקinstein.

13 יש לקבוע, בנוסף, הסדרי שהות שווים ושווינוניים שרק הם יצליחו לגרום לשיוויון בין ההורים
14 ויבחרו האם כי אינה ההוראה היחיד של הקinstein.

15 מזוה למליה מחצית שנה יש לאב הסדרי שהות הכלולים לינה, גם באמצע השבוע, גם בסופי שבוע גם
16 בחגים, ואם יהיה סיכון כלשהו, הרי שהאם הייתה מערערת על המלצות התסקיר. ואם אכן סבורה
17 האם כי האב מסוכן (טענת האם לא לאלימות מצד לא הוכחה), מודיע לא הגישה עד היום בקשה
18 למינוי מומחה לבחינת מסוכנות/מסוגנות הורית.

19 האם, ברצונה להתגורר בחו"ל, רואה רק את טובתה שלה, אינה מבינה את ההשלכות שתהיינה על
20 הקשר בין האב לקinstein עם מעבר זה ואף מנסה לערער את יכולתו ההוראה של האב.
21

22 בסיכון התשובה הוסיף האב כי קיימים שיוויון בין שני הורים בכל הפרמטרים של הורות, כך גם
23 עולה מן התסקיר, וההוראה של האם אינה עדיפה על זו של האב.

24 אם האם תקבל את המשמרות הבלעדית על הקinstein, היא תמשיך לראות עצמה כהוראה העיקרי ואת
25 האב כשולוי, כך שגם הטעם הזה יש לקבוע משמרות משותפת, רק אז תבין האם כי ההורים
26 שווים בהורותם.

27 הקinstein והאב הם בני אותו מין וכפי שצוין בפסקה, יש לכך משקל רב כדי שהקinstein יגדל עם אביו,
28 יחקה אותו, ילמד התנהגות גברית ולא רק יראה אם מגוננת מיידי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1 טענת האם כי טיפה קשר בין הקטין לאב הינה טענה מביכה שטוב היה לו לא היה נטענת.
2

3 בפועל, ובניגוד לטענת האם, הצדדים מנהלים תקשורת טובה בכל הנוגע לקטין, שיחות וידאו,
4 עמדונים שוטפים ועוד.
5

טענות האם

6 האם מתנגדת למשמעות משותפת שאינה לטובתו ורוחחתו של הקטין עקב גילו הרך, מערכת
7 היחסים העכורה בין הצדדים, שימוש האב בסמים, התפרצויות אלימות קשות מצד האב כלפי האם
8 בנוכחות הקטין, וכן משום שהאב אינו יודע דבר על צורכי הקטין.
9

10 האב לא טיפול בקטין ולא דאג לצרכיו ורוחחתו והאם היא שmaskיעה את כל עיתותיה וכוחה בגידולו
11 של הקטין.
12

13 הקטין הוא מקטני קטינים וחלה חזקת הגיל הרך.
14

15 יש לקבוע כי האם היא ההוראה המשמורה הרואי לטובתו ורוחחתו של הקטין.
16

17 לאב אין באמת יכולת לעמוד בתנאי משמרות משותפת, שכן חלק מעבודתו היא נסיעות תכופות
18 לחו"ל ולפרק זמן ממושכים, למרות טענתו כי מדובר בנסעה חד פעמית.
19

20 האם רואה עצמה כהוראה מטפל עיקרי כי זו האמת. הקטין קשור לאמו בחבלים שונים מהקשר שלו
21 עם אביו.
22

23 האם מתגוררת בבית סביה ומקיים את החלטת בית המשפט באופן דזוקני וכל ניסיון לטעון אחרת
24 הוא שקר.
25

26 האב המרוכז כל כלו בעצמו, דרכיו חן דרכי רמייה, שטנה ונקם, ממשיך להתummer באם, לא מצליח
27 ליצור עורך תקשורת בסיסי בין האם לבין אינו מסוגל לראות את טובתו של הקטין.
28

30 האם דואגת ומטפחת הקשר בין האב לקטין, בניגוד לאב, למרות טענותיו לטעון אחרת, היא לעולם
31 לא תנטק את הקשר בין האב לקטין, והצחירותיה אלו רואות אור במעשה. האם מבינה את חשיבות
32 האב בחיי הקטין, והדבר אינו סותר את חשיבותה, חששות לגיטימיים כלפי האב שמדובר ביחסים
33 האלימים שהיו בין הצדדים.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1 טענת ניכור הורי של האב התפתחה לאב תוך כדי ניהול ההליכים, והחלה עת הקטין היה בן 9
2 חודשים. איזה ניכור יכול היה להיות בגיל זה? האם אינה מנכרת ולאינה מבקשת לנתק את האב
3 מבנו, היא שיתפה ומשתפת את האב בכל הקשור לקטין, בניגוד לאב שלא טורח לעשות כך. האם לא
4 חטפה את הקטין, הקטין לא קיבל HISONSIMS ללא ידיעת האב, האם נוטנת לקטין טיפול רפואי והאב
5 מעודכן ברגעי האמת. האב מנסה לרעה את המושג "ニיכור הורי" ללא בירור עובדתי, מבלתי שהוא
6 מבין כלל מה משמעו וטען זאת מבלתי שהציג ראיות כבאות מסקל.
7
8 מתקיר הסעיף בעניינו של הקטין עולה כי אין להורות על הרחבת הסדרי ראייה בשלב זה.
9
10 לאב אין פניות ממשית למשמעות ולהלכה למעשה איינו מסוגל לקיים גם בשל עבודתו וגם
11 אם מדובר בנסיבות לחו"ל אחת למספר חודשים, עדין המשמעות בפועל כי האב לא מקיים את
12 הסדרי ראייה כפי שנקבעו, על אחת כמה וכמה במשמעות ממשותית.
13
14 האב מתקשה להבחין בין רצונו הוא והאינטרסים שלו לבין טובת הילד, בין צרכיו וקשייו האישיים
15 לבין הצורך במצבם פתרון מיטבי לקטין.
16
17 ייזוב ושיפור מצבה של האם בטוחה הרחוק יביא גם לשיפור וייזוב מצבו של הקטין ובמצב כזה אף
18 לתועלת האב וחבל כי האב אינו רואה זאת.
19
20 זהו איינו המקרה בו מתקיימים כלל הפרמטרים הקבועים בפסקה לעניין שמורת משותפת. בין
21 הצדדים אין תקשורת בסיסית ובודאי לא שיתוף פעולה, האב איינו טורח לעדכן את האם באשר
22 למתרחש לקטין עת שוהה הקטין אצלו, רק ערנות האם מונעת התדרדרות מצבו של הקטין, האב
23 מזמין משטרת לאם כשהקטין חולה, האב איינו מסוגל לנהל שיחה עם האם ורק צורח עליה.
24
25 מדובר בקטין בן שנה ושמונה חודשים, חזקת הגיל הרך לא נסתרה ואין סיבה מיוחדת לסתות
26 מהירות סעיף 25 לחוק הקשרות המשפטית, לפיו בהעדר הסכמה, הרי שבית המשפט הוא שיקבע
27 את ענייני המשמרות והמגורים לקטין כפי טובתו, ובלבב שלדים עד גיל 6 יהיה אצל אם אין
28 סיבה מיוחדת להורות אחרת. (מן להע' 14/1858). על פי סעיף 25 יש צורך בראיות כבאות מסקל
29 וכן לא הוכח כי אין כלו.
30
31 כאמור, אין בהעתקת מקום מגורים כשלעצמה כדי להטוט את כפות המאזינים לטובת האב ואין
32 מתחייבת ממנו הקביעה כי בכלל מקרה יש להורות על השבת הקטין וליתן המשמרות בידי האב בשל
33 העובדה כי האם פעלת באופן חד צדי. צריך לשאול רק מהי טובתו של הקטין במצב שנוצר בו האם
34 מבקשת לעבור ואין לבדוק אם יש הצדוק מעבר והאם התנחות האם נאותה.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

האם היא זו שראה את טובת הקטין נגד עיניה ובקשת לא לנחל המאבק על גבו של הקטין או
לנגד עינו בנגד לאב, אשר נוהג באלים מילולית בnocחות הקטין, דבר המלמד על היעדר התאמה
בנסיבות אלו לאפשר משמרות משותפת.

זהו אינו המקרה בו צרי לסתות מחוות דעת המומחים, קרי תסקיר הסעד, שכן פקidot הסעד היא
ידו הארכאה של בית המשפט והتسיקיר דומה לחוות דעת מומחה, יש צורך להראות נימוקים כבדי
משקל כדי לא לקבל את חוות הדעת. במקרה זה לא הוציאו טעמים כבדי משקל או כל נימוק לסתiego
מהמלצות הتسיקיר כי אלו אינם קיימים.

אין כל הצדקה למתן משמרות בודאי לא בגין שנה ושמונה חודשים. האב אינו כופר
בمسؤولותה ההורות של האם, אין כל נימוקים כבדי משקל כי האם אינה כשרה ו/או מנכרת. מדובר
באם הרואיה להיות משמרנית על הקטין, אם המתיבה עימיו ו المسؤولותה אינה מוטלת בספק, אם
שדאגה לקשר בין הקטין לאביו ואינה מסוגלת ו/או רוצה לבצע כל פעולה ניכור כנגד האב.

לאור כל האמור, יש להורות על משמרותה של האם בקטין, בהסדרי הראייה הקיימים ביום, עם
אחריות הורות משותפת.

דיון והכרעה

תובעות הצדדים למשמרות הקטין, תובעות הדדיות הן, מעוררות פעם נוספת את שאלת קביעתה
של משמרות משותפת לרבות השפעת חזקת הגיל הרך, שעודנה חלק מן הדין הישראלי, על קביעתה,
כל שימצא כי יש אכן לקבע משמרות משותפת.

חוק השרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן: "חוק השרות המשפטית"), קובע
כי שני הורים הינם האפוטרופוסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים, ובאשר אין ביניהם הסכמה מי
מהם יחזיק בקטין, יכריע בכך בית המשפט.

וכך לשונו של סעיף 15 לחוק השרות המשפטית:

"**15. אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות
חינוך, לימודיו, השרותו לעובדה ולMarshalAs-יד ועובדתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם
ופיתוחם; וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו, והסמכות
לייצנו.**"

השומרה בקטין, כמו גם קטין המוגדר בקטין בחזקת הגיל הרך, קובעה בסעיפים 24 – 25 לחוק
השרות המשפטית, וכך:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

- 1 24. היו הורי הקטין חיים בנפרד – בין שניישואיהם אוננו, הותרו או הופקוו בין
2 שעדיין קיימים ובין שלא נישאו – רשאים הם להסכים ביניהם על מי מהם תהיה
3 האפוטרופסות לקטין, כולה או מקצתה, מי מהם יחזיק בקטין, ומה יהיה זכויות
4 ההורה שלא יחזיק בקטין לבוא עמו במגע; הסכם זהה טעון אישור בית המשפט
5 והואIASROR לאחר שנוכח כי ההסכם הוא לטובת הקטין, ומשאושר, דיינו – לפחות
6 עניין זולת ערעור – כדי החלטת בית המשפט.
7
- 8 25. לא באו הורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך ההסכם
9 לא בוצע, רשיי בית המשפט לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 כפי שיוארה
10 לו לטובת הקטין, ובלבד שלדים עד גיל 6 יהיו אצלם אם אין סיבות מיוחדות
11 להורות אחרת".
12
- 13 מכאן כי, בהיעדר הסכמה בין הורים בענייני משמרות ומגורים, הרי שבית המשפט הוא זה שאמור
14 (למעשה חייב) לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 לחוק הנסיבות המשפטית כפי שיוארה לו
15 לטובת הקטין.
16
- 17 19. בפועל של בית המשפט להידרש לסוגיות מסוימות של קטין, כמו בכל סוגיה אחרת בה מעורב עניינו
18 של קטין, עליו לש考ל, בין היתר את טובתו הקונקרטית של הקטין שעניינו מובא לפניו.
19
- 20 20. "בסכוך הנسب על מעמדו של קטין, טובתו של הקטין היא עמוד האש היא עמוד הען
21 שיליכנו בדרך. טובתו של הקטין היא שיקול-העל, והיא שתכريع. התעלמות מטובתו של
22 הקטין; החלטה בגין דוגד לטובתו או שלא בטובתו של קטין; הכרעה בעניינו של קטין תוך
23 עירובו של שיקול זה; אי-מתן משקל ראוי לשיקול טובתו של הקטין – כל אלה יעירו
24 ויעורו את סמכותנו להתערבות בהכרעות-דין הבאות לפניו, בין שהכרעות של בית-
25 משפט הן בין שהכרעות של בית-דין דתי. וכפי שנאמר בדנ"א 7015/94 היוזץ המשפטי
26 לממשלה נ' פלונית (פרשת פלונית [7], בעמ' 119):
27 ...שיקול טובתו של הילד הוא שיקול העל, השיקול המכריע. אכן, הצד של שיקול זה
28 יעמוד שיקולים נוספים... אך כל שיקולים אלה שיקולים משניים יהיו, וכולם ישתחוו
29 לשיקול טובת הילד.
30
31 31. המושג טובת הילד – או אינטראס הילד – הינו מושג כללי, ושומה עליו על בית-המשפט
32 לשוקלו לגופו בכל עניין ועניין הבא לפניו ואשר כרוך בו עניינו של קטין. השיקול של טובת
33 הילד אינו שיקול תאורטי, שיקול כללי תלוש-מן-המציאות, ולעתם יעמיד שופט נגד עניינו
34 את טובתו של הילד שעליו נסב הדיון.
35 (ראה: בג"ץ 5227/97 דוא"ד נ' בית-דין הרבני הגזול בירושלים, נה(1) 453 {פמ"מ - 11/11/1998}).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

5 המונה טובת הילד הינו מושג רחב ועומם, אשר עשוי לקבל משמעותוות ופירושים
6 שונים בהקשרים שונים, בהתאם למצב העובדתי בכל מקרה ומדובר ובתי המשפט
7 נדרשים לצקת לתוכו תוכן בהתאם ל蹶ה הפרטני העומד להכרעתם [ראו: בע"מ 9358/04]
8 הנ"ל, פסקה 10 והאסמכתאות הכלולות בה לעניין זה, בע"מ 27 הנ"ל, פסקה 11]:

10 לאmittio של דבר, מושג "טובת הילד" הוא מושג רחב, מושג-מסגרת, הסובל תכניות
11 שונות. תכנו הנורומטיבי משתנה בהתאם להקשר המיעוד שבו השאלה מתעוררת, ואף
12 היחס בין שיקולים אחרים, כגון זכויות ההורים, משתנה בהתאם לכך. לא הרי
13 שאלת טובתו של הילד במשפחה "נורמלית" המתפקדת כהלה פחות או יותר, בהרי
14 שאלת טובות הילד כשהמשפחה מתפרקת מוחמת סבוך בין ההורים. ולא הרי שתי
15 סיטואציות אלו בהרי משפחה במצבה שכתוואה ממנה של הילד עשוי להיפגע".
16 [פנחס שיפמן דיני המשפחה בישראל (כרז ב, התשמ"ט), 220-221 (להלן – שיפמן)].

18 בובא בית המשפט להכריע בשאלת מהי טובתו של קטין שהוריו נפרדו זה מכבר, הרי
19 שלמעשה הוא מחליט מהו "הרע במיומו" עברו אותו הקטין. טובות הילד במובנה
20 האידיאלי מחייבת כי הילד יגדל במחיצת שני הוריו במסגרת תא משפחתי יציב ואohan,
21 כאשר בעת פרידתם של ההורים, מחויב בית המשפט לקבוע הסדר משמרות אשר יבטיח
22 עד כמה שהזבר אפשרי שהילד יגדל במסגרת יציבה, במשמרתו של ההורה שנמצא
23 מתאים יותר לשם כך, תוך שמירה, ככל שהדבר אפשרי, על קשר בין הילד לבין ההורה
24 שאינו משמרו....".

(ראאה : בע"מ 07/10060 פלונגי נ' פלוני {פמ"מ – 2/10/2008}).

27 ההכרעה בדבר טובתו של הקטין מבוססת, מטבע הדברים, על מכלול הראיות המונחות לפתחו של
28 בית המשפט, בהן עדויות הצדדים והתרשומות בבית המשפט מהם, ובכלל זה תסקרים וחומר דעת של
29 מומחים מקצועיים, להם יש את הכלים המתאימים, המומחיות המקצועית והניסיון הדורש. חוות
30 דעת של גורמים מקצועיים הינה כלי עזר בעל משקל משמעותי והכרחי בהחלטה בשאלות מסוימות
31 והסדר ראייה. חוות הדעת ובכלל זה תסוקיר פקיד סעד מספקים התרשומות אובייקטיבית
32 מקצועית, המשיימת לבית המשפט להכריע בסוגיה בעלת רגשות וחשיבות עליונה.
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1 "....חוות הדעת מהוות חלק חשוב ומשמעותי של מסכת הראיות שבפני בית המשפט, על
2 בסיסה יגבש את תומנות המצב העובדתי בה הוא מכוון. חוות הדעת הן ההופכות את
3 "טובת הילד" ממושג ערטילאי ואמורפי, לבעל ממשות ותוכן קונקרטי".
4 (ראה : בע"מ 27 פלוני נ' פלוני {פמ"מ – 1/5/2006}).
5

6 יחד עם זאת, בסופו של יום לבית המשפט שיקול הדעת הסופי והמכריע האם לאמץ את המלצות
7 הגורמים המקצועיים/המוחמים אם לאו. בית המשפט איינו משתמש כ"חוותמת גומי" להמלצות
8 הגורמים המקצועיים אלא עליו להפעיל את שיקול דעתו באופן עצמאי.
9 (ראה : בע"מ 4259/06 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה {פמ"מ – 13/7/2006}).
10

11 ככל, יאמץ בית המשפט את המלצת המומחה (ופקידת הסעד בכלל זאת) שאותו מינה, אלא אם כן
12 קיימים טעמים נכבדים ובReLU משקל ממשי, המצדיקים סטייה מאותה המלצה.
13 (ראה : בע"מ 9358/04 פלונית נ' פלוני {פמ"מ – 2/5/2005}).
14

15 במקרה זה אשר לפני, לא מונה מומחה נוספת, אך רשות הרוחה בעירית היו (עודן) מעורבות
16 עד מאד ונרתמו לטיפול בעניין הצדדים בצוורה מהירה ומעמיקה, כבר מראשיתו של הסכסוך.
17 ושוב, בהקשר זה, רשות הרוחה משמשות כמעין מומחה מטעמו של בית המשפט.
18

19 تسקר ריאוני הוגש ביום 19/5/2019 על ידי העו"ס לדרכי דין, הגברת (להלן: "העו"ס"), בו
20 נכתב, בין היתר, כי העו"ס לא התרשםה ממ██וכנות האב כלפי הקטין, אשר התנהל עם בנו באופן
21 חס, אהוב ואחראי.
22

23 עוד נכתב כי האם חרדה לקטין ובינה מבינה את חשיבות האב בחיוו ואת הנזקים הרגשיים שעולמים
24 להיגרם לו, באם הקשר עם אביו ימשיך להיות כה מועט.
25

26 האם מסרבת בכל תוקף לאפשר לאב לשחות עם הקטין ללא נוכחותה, מציבה תנאים להרחבת זמני
27 השהות, והאב אינו מוכן לקבל תנאים אלו.
28

29 בתנאים הנ惋ים, לא מתאפשר לקטין לבנות קשר בריא, משמעותי ותקין עם אביו.
30 המלצת העו"ס (לעת ההיא) הייתה הרחבת זמני השהות לפעמיים בשבוע למשך 3 שעות, ללא נוכחות
31 האם.
32

33 ביום 14/7/2019, הוגש תסקיר נוסף בעניינים של הצדדים.
34 تسקר זה התבבס על החלטתי מיום 20/5/2019, בה קבעתי כי המשמרות בקטין תהיה משותפת
35 להוריהם שניהם וכי האב ישחה עם בנו פעמיים בשבוע כולל לינח וכן כל סוף שבוע שני.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

מן התספיר עולה כי האם סבורה כי יש צורך ביצוע בדיקת מסוגיות הורית לאב. "אין לה רצון להרחיק את האב מבנו", יחד עם זאת סבורה כי زمنי השהות צריכים להיווצר על כנמ **עד הגיע הקטין לגיל 4 – 5 שנים.**

עוד נכתב כי האם רוצה את החזרת המשמרות על הקטין לידי וכי מבקשת לחזור ולהתגורר רחוק, בבית הוריה, שם מקומה הטבעי ובו תרגיש ביטחון ותמייה. אין בכוונתה לוותר על מעברזה זה עד כדי שתגיע לערכאה המשפטית הגבוהה ביותר.

כאמור ולאחר שהאם ערערה על החלטה זו, נקבע כי زمنי השהות יתקיימו כפי המלצת התספיר מיום 19/5/2019.

האב טען כי زمنי השהות הקבועים ביום אינם אפשריים לו להיות מעורב ושותף בטיפול בקטין, שכן חלק ניכר מהם הוא בדרכיהם והקטין לעיתים עייף ונרדם וכן מבקש להרחיב את **זמן השהות עם הקטין.**

האב סבור כי משמרות משותפת על הקטין מאפשר לו להיות מעורב ושותף בכל הנוגע **לחינוך ולטיפול בקטין,** וחש כי האם "עשה לו טוביה" שנוגנת לו לראות את הקטין.

לאחר שהעו"ס ביקרה בבית ההורים, התרשמה כי בבית האב (המתגורר בבית הוריו) הקטין היה במצב רוח טוב, הרגש נינוח ובטוח, האב מsegich על הקטין, מחובר לצרכי הקטין והקטין מחובר לאבו. גם בבית האם (המתגוררת עם סבה וסבתה), הקטין היה במצב רוח עלייז וחש בטוח ושלו. שני הבתים מותאמים לגידולו של הקטין.

התרומות העו"ס כי האם חמה ומסורה, דואגת לקטין, מטפלת בו היטב, חרדה לקטין, אינה מסוגלת לראות את האב כהוראה, בעיקר עוסקת במעברה ל..., שם גרים הוריה, ואינה מסוגלת לראות את השפעת מהלך זה על הקשר של הקטין עם אבו. לאב חשוב להיות מעורב ושותף בגידולו וחינוכו, מתנהל באופן אחראי כלפי הקטין, לא נשקפת כל סכנה לקטין.

ניתנה המלצה כי יש להרחיב את زمنי השהות המוצמצמים הקיימים בין האב לקטין, הכלולים לינה אחת בשבוע (בנוסף למפגש השני בשבוע), ובנוסף מפגש ביום שישי לסיירוגין משעה 09:00 ועד לשעה 10:00, אשר בחודש ספטמבר 2019, סופי השבוע יהיו לסיירוגין החל מיום שישי בשעה 00:00 ועד למועדאי השבת.

בتسפיר נאמר כי לעניין המשמרות בקטין, יש להתייחס בשלב מאוחר יותר.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

1 תסקיר נוסף ומשלים הוגש ביום 29/12/2019.
2

3 בתסוקיר הובאה עמדת האם כי לאור אירועים הקוראים באשר להתנהלות האב עם הקטין, **היא**
4 **סבירה כי יש לצמצם את זמני השהות בין האב לקטין כך שלא יכללו לינות כלל.**
5 האב דחה את טענות האם וציוין כי בסך הכל קיימת תקשורת סבירה בין לבן האם, הוא משתמש
6 לגłówות גמישות ומקפיד על העברת אינפורמציה לאם.
7 האב ביקש להרחיב את זמני השהות **לפעמים** בשבוע כולל לינות וסוף שבוע, **לシリוגין החל מיום**
8 **שישי ועד ליום ראשון בוקר.**
9

10 העו"ס ציינה כי להתרשומותה, לנוכח מיעוט פניות ההורים אליה, חלה רגיעה בנסיבות שאפיינה
11 היחסים בתחילת הסכוזן, אם כי מדובר בתקשורת מעטה ושיתוף פעולה מינימלי. לשני ההורים
12 יכולות הורות טובות, הקטין זוכה לטיפול מסור וטוב אצל שני הוריו, הסתגל לזמן השהות
13 הקיימים ויש להשאירם לפפרק זמן נוסף.
14

15 לבסוף נכתב בתסוקיר כי במידה ויקבע כי האם רשאית לעBOR ולהתגורר באיזור, יהיה צורך
16 בקביעת זמני שהות חדשים אשר יקחו בחשבון את המהלך הגיאוגרפי.
17

18 ביום 18/3/2020 הודיע העו"ס כי בשל נסיבות משבר הקורונה וההשלכות ממנו, ועדת התסוקרים
19 בעניינם של הצדדים נדחתה ולא ניתן לעת עתה לתאם מועד חלופי.
20

21 מכל התסוקרים שהוגשו עולה באופן עקבי, כי טובתו של הקטין, הננה קשר טוב עם שני הוריו,
22 הרואים את טובתו ודואגים לטיפולו, חינכו ולכל צרכיו, היא שיזכה ויינהן קשר טוב אצל שני
23 הוריו.
24

25 **וכדברי העו"ס :**
26 **"הילד מאושר עם שני הוריו...., במצב רוח עלי... מרגיש נינוח..., חש בטוח ושלו..."**
27

28 בנוסף לתסוקרי העו"ס, כפי שמצותי לפרט את הכתב בהם, התרשםתי כי ההורים שניהם עושים
29 הכל, כמו טוב יכולתם והבנתם למען טובתו של הקטין.
30

31 האב עצמו סבור כי האם נהגת כך וראוייה למשמרנית על הקטין.
32 לא כך סוברת האם באשר לאב, אשר לטענתה לאב אין מסגולות הורות והוא אינו قادر לטפל
33 בקטין.
34 כשנאללה, העידה כך לפרוטוקול הדיון מיום 9/2/2020, בעמ' 23 :
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

- האם לטענתק, לאב יש מסוגלות או אין מסוגלות הורית? "ש.
מסוגלות הורית אני לא חושבת שיש לו. ת.
לבית המשפט: לשיטתק הוא לא כשיר להיות הורה? ש.
עם איך שהוא התנהג כשחינו בויחד, עם האלימות שלו בפוי, עברתי התעללות ת.
איתו. 5
לבית המשפט: תשובט שהוא לא כשיר להיות הורה, נכון? ש.
כון. 6
לבית המשפט: זאת אומרת, אם הוא לא מסוגל להיות הורה אז הוא גם מסוכן ש.
ליילך? 9
אני לא יודעת, אני חושבת שצריך לבדוק את זה. ת.
לבית המשפט: עד שנבדוק את זה, הוא נראה לך בمشקף סכנה ליילך? ש.
כון, כי אני לא יודעת מי מטפל בילד כשהוא אצלו. ת.
לבית המשפט: בהנחה והוא מטפל בילד, את אומרת שהאיש הזה לא מסוגל כלל ש.
להיות אבא? ת.
הוא מסוגל להיות אבא, אבל אני חושבת שהאלימות שלו כשחינו בויחד בפוי...., ת.
כלפי התינוק, ישubi חשש. זה מה שאני חשב. ש.
לבית המשפט: הוא שאל אותך האם את כופרת ביכולתו להיות הורה, אמרת כן. ש.
זאת אומרת, הוא לא מסוגל להיות אבא. ש.
אני לא כופרת ביכולות שלו להיות אבא. ת.
זאת אומרת, אם אני מפנה אותך לסעיף 114 לתחייך, את כתבת שם: "אני ש.
בהחלט כופרת במסוגלותו ההורית של.....", את חוזרת בכך מכך? ת.
אני אומרת לך כבוד השופט, אני לא יודעת מה הוא מסוגל. הוא לא מסוגל לשנות ת.
בעצבים שלו ואני מפחדת על הילד. אני לא יודעת מה היכולות האביהיות שלו. 23
לבית המשפט: אם את אומרת שאדם לא שולט בעצבים שלו, מדובר בילד מאוד ש.
קטן. אז למה לחסוף את הילד אליו? ת.
(מהנהנת)
לבית המשפט: את אומרת בשלב הזה, עד שלא נשכנו אותך אז שלא יראה את ש.
הילד? ת.
הוא עדיין לא הוכח לי שהוא יכול להיות אבא ראוי". 29
30
31 יחד עם זאת וכמובן לחקרתה, עלה כי האם התקשתה להוכיח אלימות כלשהי, ولو מינורית
32 שנתקטה כלפי אב לפניה, כל שרוצה הוא צמצום זמני השהות של הקטין עם אביו, כל עוד הוא
33 קטן, וכל מבווקשה הוא שתינטע לה האפשרות לעבור ולהתגורר ב....., שאז מבחינתה, הסיכון מצד
34 האב נעלם כשלא היה, שכן זמני השהות יכולים להיות יותר כפי שהם יכולים.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1 אם הייתה מאמין כי האם בעצמה מאמינה כי האב מסוכן לקטין, הרי שהיתה פונה היא בבקשת
2 לבדיקה שכזו באמצעות מומחה. משכירה לא לעשות כן, הסתפקה רק באמירה שלא מתוכה
3 בריאות כלשהו, טענה אשר לא הוכחה, הרי שלא יותר לי לסביר כי אין כל בסיס לכך שהאב אינו אב
4 המטיב לילדיו, ושות סכנה אינה נשקפת מצדו. כך גם כאמור התרשמה העו"ס.
5

6 יצוין כי להורים שניהם מסוגלות הורית טוביה לטפל בקטין, הן בעצמם והן בסיו"ע התומך והעוטף
7 של בני משפחתם הקרובה.
8

9 הדברים עולים גם מتفسיר העו"ס כי האם הינה אם חמה ומסורת, אהבת את הקטין, דואגת לו,
10 מטפחת אותו ומטפלת בו היטב. אם כי נאמר כי חרדה מאוד לקטין ואני מסוגלת לראות את האב
11 כהוראה לקטין.

12 האם משתמשת לייצר עבור הקטין סדר יום ושגרה ומקפידה על אינטראקציה לקטין עם בני גילו.
13

14 גם באשר לאב נאמר כי אהוב את בנו וחשוב לו להיות מעורב ושותף בגידולו ובחינוכו, מנהל באופן
15 אחראי, מודע לצרכי הקטין בכל הנוגע לטיפול הפיזי וההשגחה הרואית. האב יוצא עם הקטין
16 לפארקים, בריכת ומשחקיות, ומאוד חשוב לו כי הקטין ייחשף לילדים אחרים.
17

18 להתרשות העו"ס, הקטין זוכה לטיפול מסור וטוב מצד ההורים שניהם, אהוב על ידי הוריו וזוכה
19 לתשומת לב מסביבתו, לרבות משפחות המוצא של הצדדים.
20

21 שני הורים חפצים בטובת הקטין, מטבילים לטפל בקטין כל אחד מהם בנפרד, דואגים לו לשביבה
22 תומכת, דואגים להשתתחותו, לשלומו הבריאותי, אך אומר, בזירות רבה, אם לא ישכilio שניהם
23 למצוא הדרכ הטובה והמשמעות להמשך גידולו מתוך מטרה זהה, הרי שבכך ניתן לומר כי ספק אם
24 דואגים הם לשלומו ורווחתו הנפשית.
25

26 לא מצאת כי למי מההורים יתרון על פני הורה השני בקביעת משמרות על הקטין בידיו, וזאת
27 בנסיבות בחינת טובתו של הקטין ומטעמים של היעדר מסוגלות הורית. כפי שכבר אמרתי, שני
28 הורים מיטבים עם הקטין, בעלי מסוגלות הורית טוביה, דואגים לקטין ומשכיעים בו כמייבט
29 יכולתם ואף מעבר לכך, בהסתיגות כי ככל שהדבר נוגע בהם, אין היא מסוגלת או רוצה לראות
30 בקיום האב עניין המטיב גם הוא עם הקטין.
31

חזקת הגיל הרך

32 גילו של הקטין שלפני הוא מעט פחות משנתיים ימים ולפיכך מוגדר בקטין בחזקת הגיל הרך.
33
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

חזקת הגיל הרך מוגדרת בסעיף 25 לחוק הכשרות והאפוטרופסות, לפיה ילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם בהיעדרן של סיבות מיוחדות להורות כן.

חזקת הגיל הרך כשםה כן היא - הוראה שבחוק הקובעת חזקה הניתנת לסתירה, בדבר עדיפות מתן משמרות לקטין שהוא מקטני קטינים בידי האם, אך מדובר, כאמור, בחזקה הניתנת לסתירה.

שעה שמדובר בקטין רק בשנים, לכארה, די היה בכך כדי להיעתר לבקשת האם ולקבוע את משמרות הקטין בידיה, וכך לאפשר לה להתגורר בבית הוריה או בקרבתם.

אלא שזה לא המצב.

חוקת הגיל הרך, אינה שיקול ייחיד למוניות דיון ענייני, ואנייה בבחינת "כלל בל יעבור", אלא היא רק אחד השיקולים החשובים הנשקלים ולא השיקול הבלעדי. (ראה: ע"א 493/85 **פדייה נ' פדייה**, לט(3) {פמ"מ – 578/10/1985}).

בשנים האחרונות, קולות רבים נשמעו באשר לביטול חזקת הגיל הרך והעדפתה המוחלטת של האם כהוראה לקטינאים עד גיל 6 שנים, וכך גם עולה מהמלצתוניה של ועדת **שניטו** (וועדה ציבוריית שמונתה בשנת 2005 לצורך בוחנת ההייבותים המשפטיים של האחוריות ההורית בגירושין, והגישה את המלצותיה הסופיות בשנת 2011).

"העדפתה של האם כמסורתית", נתפסת על ידי אלו, כבסיסת על סטריאוטיפים מיוונים שאינם מאושרים מחקרית, בוגר לקשר שבין מגדר ליכולות הוריות. לגישתם, במצבם כויס, לא קיים בהכרח יתרון טבעי לנשים בטיפול בילדים ביגלאים אלו, זאת לאור שינויי למציאות החברתית ובתפקיד המגדר בעידן המודרני.

לעת עתה, הצעה זו לא התקבלה בחקיקה.

לסתירות חזקת הגוף הרך מסיבות מיוחדות, על פי סעיף 25 לחוק, יש צורך בראיות כבודות משקל, מטבע הדברים, ומכאן כי מדובר בחזקה אשר כמעט ולא תאפשר נינתה לערער.

(ראה: בע"מ 1858/14 פלוני נ' פלונית {פמ"מ – 3/4/2014}).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1
2 חברו, כבוד סגנ הנשיה א. זגורו, סבור כי אם אכן היה צורך רק ב"נסיבות מיוחדות" לסתור את
3 חזקת הגיל הרך וב"ראיות כבדות משקל", הרי שב-99% מסכוסכי המשמרות, חזקת הגיל הרך לא
4 תהא ברת סתירה או ערעור, אלא אם כן ימצא כי מדובר באם אשר אינה כשרה להחזק וلتפלל
5 בלבדיה.

6 (ראה : תמ"ש (נכ) 14-07-19190 מ. ו. ב. נ' מ. ו. { פמ"מ – 19/10/2014).

7
8 דעתו היא כדעתו ואף אוסף כי בהינתן דברים אלו, הרי שמלאתם של בתים המשפט לענייני משפחה
9 בסכוסכי משמרותם של קטינים עד גיל 6 שנים, תהא קללה שכן דיוון ענייני הדן בשיקולים נוספים,
10 בהם טובת הקטין, לא יתקיים וההכרעה תהיה כמעט זהה ברוב רובם של המקרים.

11
12 אכן במקרה זה שלפני לא נתען כי האם נעדרת מסוגנות הורית לטפל בקטין, שירותי הרוחה
13 סבורים כי האם מטפלת בקטין היטב ודואגת לכל צרכיו.

14
15 יחד עם זאת כאמור, האם אינה מסוגלת לראות את טובת הקטין לצורך ובהכרח קשר עמוק עם
16 אביו, קשר תומך, קשר לו זוקק קטין עם כל אחד מיחידי הוריו, מסרבת ליתן עצמות לאב בזמן
17 שהותו עם הקטין, עמידה דוקנית על צמצום زمنי השהות ועוד.

18
19 במצב דברים זה, וכבר אמרתי כך בהקשר לצדדים שבפני (באישור קודמת), עלולה להיווצר סתירה
20 לחזקת הגיל הרך. וכך מהחלטתי מיום 20/5/2019 :

21
22 כאשר אם מתנהגת כהוראה מנכ"ר, כאמור סרבנות לאפשר קשר שלא בפיקוחה,
23 הסכימה לקשר מצומצם ביוטר, הטחת האשמות שווה והדברים מוצאים ביטוי, כאמור,
24 בהודעת שירותי הרוחה.

25
26 אין מדובר בתינוק יונק ובאשר מדובר באם שאינה מצויה מחייבת להחלטות בית המשפט שלא
27 להתבטא בחיריפות יתר והיא אומרת שאינה מצויה כדי שאחריות, הוריה, ישתפסו בגידול
28 הקטין – נפסקת העדיפות של חזקת הגיל הרך בהינתן כל הנسبות הנ"ל.
29 גורע מזה. בהינתן הודעת שירותי הרוחה וה坦נהלותה של האם, ספק גםו בענייני האם
30 ראוייה האם למשמרות ייחידנית, כאמור, בשל החשש הסביר כי מתן משמרות ייחידנית
31 לאם תביא חייש מהרה לניכור הורי, שהרי האם כבר הוכיחה כי הוראות הדין אינן עבורה
32 אלא מעין המלצה שאין צורך לצيتها לה.

33
34 ,
35 אומר כי מלכתחילה זכאיות האם להתגורר בכל מקום בעולם אשר תחופץ ואין היא חייבת
36 להיות עם האב והוא אדם בן חורין לעצמו. אלא שהילד אינו רכושה של האם ובבחינת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

1 אוצר משותף לשני הצדדים, כך על-פי דין וכן גם על-פי הלב ומסתבר כי דעתה של האם
2 שונה היא".
3

4 חזקת הגיל הרך והשפעתה על קביעת משמרות נבחנת אך בהיבט של קביעת משמרות בלבד למי
5 מההורים ולא באספקליה של קביעת משמרות משותפת.
6

7 עוד בהקשר זה אומר כי, קביעת משמרות משותפת אינה מבטלת את חזקת הגיל הרך, שכן קביעת
8 שכזו לא שוללת מן האם את המשמרות בקטין, שודנה נותרת המשמרנית על הקטין, אך יחד עם
9 האב.
10 קביעת משמרות משותפת אין בה כדי לקבוע או כדי להציב על פgam ביכולותיה ההוריות של האם
11 ומוסגולותיה ההוריות.
12 (ראה: רמ"ש (ת"א) 12-11-56347 ד. ב. מ. נ' נ. ב. מ. {לא פורסם}).
13

14 לאור האמור ולצורך סיום הדיון בחזקת הגיל הרך, אומר כי לטעמי, במקרים מסוימים זה מתקיימים
15 התנאים לסתירת חזקת הגיל הרך, אשר אינה מעניקה את המשמרות לאם באופן בלעדי, **ואין בה**
16 **לשול כדין קיומה של משמרות בידי האב או בידי ההורים שניים**.
17 האב לא עתר למשמרות בלבד ומשכך הדיון יתמקד באשר לקביעת **משמרות משותפת** אם לאו.
18 ואוסף ואומר כי לאור התנהלות האם, אזי לו היה האב עותר למשמרות יחידנית שלו, הייתה
19 הדרישה נשללת בכובד ראש.
20

משמרות הקטין

22 אזכיר כי האם הגישה תביעה למשמרות בלבד על הקטין וכן תביעה להעתיקת מקום מגורי עם
23 הקטין ל..... (תלה"מ – 17292-05-19), ואילו האב הגיש תביעה למשמרות משותפת עם האם על
24 **הקטין**.
25

26 עוד יזכיר כי במהלך הסכוס, ועוד לפני הוגש התביעה לשינוי מקום המגורים, עשתה האם דין
27 עצמי ועברה להתגורר עם הקטין בבית הוריה ללא שקיבלה את הסכמת האב או את היתר בית
28 המשפט לכך.
29

30 ביום 20/5/2019 דחיתי את התביעה להעברת מקום המגורים, מנימוקים שונים אשר פורטו
31 בהחלטתי, ובעיקר שעיה שהאם החליטה שלא לאפשר אפילו בדיקה של התביעה אלא עשתה דין
32 עצמי.
33

34 בנוסף קבעתי כי הקטין יהיה במשמרות משותפת של שני הוריו.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

האם, כאמור, הגישה עரעור על החלטתי זו לבית המשפט המחווזי אשר קבע כי, עניין העברת מקום המגורים יידוע מחדש, יחד עם תביעת המשמרות בקטין, תוך בחינת שאלת טובתו של הקטין.

כאמור, עקרון טובות הקטין הוא אשר מנהה כאשר עסקינן בשאלת **משמרותם של קטינים**. עקרון זה חל גם שעה שבית המשפט דין בבקשת הורה אחד לשנות את מקום מגוריו, הכלל גם את שינוי מגוררי הקטין בשל כך שההורה מעתקיק את מקום מגוריו שלו ממש ולא ניתן לדון בשאלת זו במנוגט מטובות הקטין.

(ראה: רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, נה (2) 321 {פמ"מ – 8/1/2001}).

אכן טובות הקinstein בשאלת העתקת מקום מגוריו אינה יכולה להיבחן במנוגט **משאלת המשמרות**, אך סדר הדברים **צריך** להיות ראשית דיון בשאלת המשמרות ורק לאחר מכן הבקשה לשינוי מקום המגורים.

גם מבחןת הגיוניות, עניין המשמרות ו坎坷קota קטינים הוא העניין הראשון והמרכזי שיש להכירע בו, וממנו תיגזר ההכרעה לעניין מגוררי הקinstein עם מי מהוריו.

יכולתו של הורה משמורן לקבוע את מקום מגוריו של קטין קבועה אף בחוק, לעומת יכולתו המועטה של הורה שאינו משמורן, גם בהינתן כי שני ההורים אפוטרופוסים משותפים לקinstein.

הקטינים חיים ומתגוררים בבית אחד ההורים, כך גם במקרה שלפניו מתגורר הקinstein עם אימו, ובקבעה באשר למקום מגורים הינה קביעה משנה לקבעה באשר להסדר המשמרות הרצוי והמתאים ביותר לקinstein, בנסיבותיו ה конкретיות של כל מקרה וקרה.

מכאן כי המשמרות, אשר תבטיח סיפוק צרכיו הפיזיים, רגשיים, חברתיים וחינוכיים של הקinstein, תגשים במידה המרבית האפשרית את אינטרס הקinstein ליהנות מממסגרת יציבה, היא העיקרי.

(ראה: ע"מ (ב"ש) 119/08 פלוני נ' פלונית {פמ"מ – 13/8/2008}).

העלוה גם מסעיפים 24 – 25 לחוק ה联系方式 המשפטי, הוא כי המחוקק סבר כי עניין坎坷קota של קטינים הוא עניין מרכזי לעומת "יתר העניינים". המשמרות היא העניין המרכזי אשר נבחן משיקולים שונים ובראשם טובת הקinstein, ואילו סוגיות העתקת מקום המגורים תיבחן כחלק הנילואה אליו.

تبיעת האב למשמרות משותפת

בتسקיר מיום 14/7/2019 נכתב על ידי העו"ס כי לדעתה יש להתייחס לעניין המשמרות בשלב מאוחר יותר. מאז לא צוין דבר באשר להעדרת מי מההורים באשר לקבעת המשמרות בידיו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

נראה כי הן האב ובעיקר האם השיקעו את עיקר יהבם לסוגיות מעבר מגורי האם בבית הוריה ופחות לעניין המשמרות בקטין, ובכלל זה את השגת זמני השהות עם הקטין – האם מتوزק כוונה למזערם לכדי מינימום ואילו האב להרחיבם עד כמה שניתן, כפי אלו אשר היו נהוגים בין הצדדים בטרם החלטת ערכאת העරעור.

האם בנהוגה כך טוענת כי לאב היעדר מסוגלות הורית, חששת לקטין כאשר נמצא עם האב ואולי אף סבורה כי בכך, יכול על מעברה להתגורר באיזור בית הוריה.
האב, הרוצה קשר מיטבי עם בנו, מבקש להיות מעורב בכל החלטה בעניינו ואולי מتوزק החשש כי מעבר זה ירע את זמני השהות עם בנו, אשר גם כיום לשיטתו מצומצמים ומלווהים ב"התנויות התנאים" מצד האם, סבור כי מעברה של האם להתגורר באיזור רק תעצים את הרעת זמני השהות.

לטענתו ולסבירתו, רק מתן משמרות משותפת בקטין תקנה לצדדים להטיב עם הקטין, לדאוג לטובתו והוכיח לאם כי הקטין אינו בבחינת "רכושה" הבלעדית.

משך השנים הותטו בפסקה השיקולים המרכזיים אשר בהתמלאמ, ישוקל בית המשפט בחזוב קביעת משמרות משותפת, והם:

- (1) מסוגלות הורית טובה דומה או שווה של שני ההורים.
- (2) רמה גבוהה של שיתוף פעולה בין ההורים וטיב התקשרות ביניהם.
- (3) רצון הילד.
- (4) מעורבות רבה של שני ההורים בחיי הילד.
- (5) קיומו של קשר טוב ותקין בין שני ההורים לבין הילד.
- (6) מגורי ההורים בסביבות זה לזו, ותפישת הילדים את שני הבתים כבצים מרכזיים בחיים.

אין מדובר בנסיבות סגורה ויש לבחון כל מקרה וניסיונו.
(ראה: עמ"ש (ת"א) 12-02-55785 ק. ש. נ' ע. ש. {פמ"מ – 20/9/2012}).

לאחרונה התייחס אף בית המשפט העליון לקריטריונים לקביעת משמרות משותפת, וכך בעמ' 81:

"**בכל האמור במשמרות פיזית משותפת, נשקלים במיוחד גם מסוגלות הורית טובה, דומה או שווה של שני ההורים; רמה גבוהה של שיתוף פעולה בין ההורים וטיב התקשרות ביניהם (הגם שהדרישה אינה בהכרח לתקשות אידיאלית); רצון הילד; מעורבות רבה של שני ההורים בחיי הילדים; קיומו של קשר טוב**"¹³⁸.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1 ותקין בין שני ההורים לבין כל אחד מהילדים; מגוריו ההורם בסמיכות זה לזו;
2 ותפישת הילדים את שני הבתים כבתים מרכזיים בחיים".
3 (ראה: בע"מ 15/196 פלוני נ' פלונית {פמ"מ – 19/7/2017}).

5 מצאתי כי יש לקבל את תביעת האב לשמורת משותפת על הקטין בידי ההורם שנייהם, ואפרט את
6 טעמי.

8 ההורם שנייהם מסוגלות הורית טוביה דומה, בהסתיגות כלפי האם כפי שציינתי לעיל, וכיורום
9 למש את האחריות ההורית, כך עולה מן התסקרים וכבר נתני דעתך לכך עוד בתחילת הדברים.

11 קביעת המשמרות כמשותפת לצדים שנייהם, אין בה כדי לשול או לפגום במסગולה ההורית של
12 האם, שעה ששמורת משותפת אינה שוללת את שמורתה שלה, אלא רק מוסיפה כי ממשורה
13 בקטין תהא משותפת לה ולאב ידיו.

15 שיתוף פעולה ותקשורת בין ההורם, הינו אחד מהשיקולים על בית המשפט לשקל בבוואו להכריע
16 בעניין המשמרות על הקטין, אולם אין מדובר בתנאי אשר "בלעדיו אין". על בית המשפט לראות את
17 הטעונה בכללותה באופן רחב, ולא מנוקדת מבט צרה של שיקול זה לבדו.

19 לאחרונה נדונה הבעיות בשיתוף הפעולה ההורית והתקשורת ההורית, עת מצויים הם בஸבר
20 ובסקסוך גירושין. נקבע לעניין זה כי מקום בו יתר התנאים מתקיימים, אין ליתן במה לטענת "חוסר
21 התקשורת", טענה שਮעלית על ידי המבוקש לחבל בפתרון של הסדר משמרות משותפת ביודעו,
22 כי זהו תנאי הכרחי לקיומו הפעיל.

24 הויאל ויודע היום כל בעל דין, כי תקשורת, שיתוף פעולה פורה, שוטף ואיוכתי עם ההורה אחר הינם
25 בבחינת תנאים חיוניים לפסיקת משמרות משותפת, והואיל ומדובר בעניין שניינו לסכלו חד צדדי,
26 הרי יכול בעל דין המבוקש לזכות במשפטת בלעדית להסלים הקונפליקט או להימנע מיצירת
27 תקשורת בתקופת הסכסוך המשפטי ובכך לגרום לגורםים המקצועיים ולבית המשפט לסבור שלא
28 ניתן בנסיבות להורות על משמרות משותפת בשל רמת הקונפליקט הגבוהה.

29 (ראה: תמ"ש (נכ') 10-04-12148 ס. ג. נ' ע. ג. {פמ"מ – 28/4/2011}).

31 "אמנם נדרשת תקשורת טובה בין ההורם על מנת לקיים משמרות משותפת, אך עצם
32 הדרישת תקשורת טובה עשויה לשמש כחרב פיפויות כנגד קביעת משמרות משותפת שכן
33 ההורה המתנגד למשמרות משותפת יכול לשבש את התקשרות כדי לסכל את האפשרות
34 לקביעת משמרות משותפת. אני סבורה שבשלב שבית המשפט קובע משמרות משותפת
35 הוא איננו יכול ברוב המקרים, לעומת זאת על התנאי של תקשורת ברמה גבוהה ושיתוף פעולה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

mirabi b'yon haHorim ala l'zafot laTKShorat sBira Sh'talz v'TsheTper laAchR haKruva haShifpiotit tuK Mtn haDracha leShni haHorim laTia'ot hori Kl zat cmovn cShmidovr b'sni haHorim RaOim b'Uli MSoglot horiT Tova v'MuOravim b'Chaii yLdiyim v'Dorshim Tovbm'.
(RaaH : Tam''sh (RaShel''c) 10-02-7856 Sh. A. Ni. S. I. A. {Pm''M - 23/7/2012}).

האם טענה כי בין הצדדים אין תקשורת בסיסית ובוודאי לא שיתוף פעולה, שכן האב אינו תורה לעדכן את האם באשר למתרחש לקטין עת שוהה הקטין אצלו.

האב, בנויגוד לאם, טועו כי בסך הכל מתקיימת תקשורת טובה בין הצדדים בכל הנוגע לקטין, כולל גם שיחות וידיאו עת הקטין שווה עימיו וכן מקפיד על העברת עדכוניים שוטפים לאם.

התרשומות של העו"ס כפי שהובאה בתסaurus האחרון, לנוכח מיעוט פניות ההורים אליה, חלה רגיעה במתיחות שאפיינה היחסים בתחילת הסכוז, אם כי מדובר בתקשורת מעטה ושיתוף פעולה מינימלי.

למרות טענות הצדדים, התרשםתי כי באשר לעניינו של הקטין, מנהלים הם תקשורת תקינהHon
באמצעות מסרונים והן בדרכים נוספות.

התרשמתי כי גם האם טורחת לעדכן האב באשר לענייניו הבריאותיים של הקטין עת היה חולה.
האב מבין ורגיש למצבו ומשתדל אף להתחשב בכך.

ההוריות שניהם עוד לא הגיעו לשڪסוך ביניהם לשקווע לגמרי, יחד עם זאת וגם משעה שחלפה תקופת בה מלווים הם על ידי העו"ס, שצינינה בתסקירה האחרון כי חלה רגיעה, ואך בעוזרת תמייכה טיפולית נוספת, יוכל הם לעלות על "דרך המלך" באשר לשימוש פועלם ביניהם לIMPLEMENT החרויות.

לעת עתה, ובעוד הצדדים מתנהלים בין כותלי בית המשפט וudos מכווים במשבר, זמני השהות של כל אחד מהם עם הקטין נטונים לשינוי מעט בהתאם להמלצות העו"ס, עסוקים שניהם בעניין שינוי מקום המגורים של האם עם הקטין, אין לצפות ממי מהם, לשיתוף פעולה ולתកשות מיטבית.

מעט פסיכותיו של בית המשפט לענייני משפחה, במקרים דומים.

בטוחני כי עם סיום ההליך המשפטי, אשר לווה במתיחים ופגע בי יכולות הצדדים לתקשר ביניהם, יוכלו הצדדים לגשר על הפערים ולהשכיל לשתף פעולה למען עתידו של הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

בשלב זה ולאור גילו הצעיר של הקטין, לא ניתן (לעת עתה) לתחזות על רצונו של הקטין בונגע למשמרתו והסדרי השהות עם כל אחד מהוריו, אך שעה שכפי העולה מן התסקרים, הקטין מרגיש מאושר עם שני הוריו, הרי שבכך עולה רצונו להיות עם שני הוריו.

כפי שעבר אמרתי, אין מדובר בתינוק היונק, לא נאמר ולא נטען כך, ומכאן כי אין כל יתרון לאם או לאב באשר לדאגה לצרכיו החתפתיים של הקטין.

גם מן המפורט בתסקרי העוסק עולה כי לקטין בבית אביו חדר בו מיטת תינוק, משחקים רבים וצעצועים המותאמים לגילו ולשלב החתפתי בו מצוי הקטין, הקטין זוכה לאהבה ותשומת לב רבה, לרבות משפחתו של האב. גם בבית האם לקטין מיטת תינוק בחדרה של האם, כיסא אוכל מותאם, צעצועים ומשחקים וכל הצורך לטיפול בו, מקבל את כל המענה הנדרש לצורך החתפתיותו הפיזית התקינה.

האב מחובר לצרכי הקטין הקשור ומחובר לאביו, וכך גם באשר לחבר בין הקטין לאם.

על מנת שהקטין יתפס את שני הבתים בהם שווה כבתים מרכזיים, יש לקבוע זמי שהות דומים או זחים בשני הבתים, ודבר זה, בהתאם להמלצת הגורמים המקצועיים עוד טרם הבשיל לכדי ביצוע.

נכון להיום מגוריו הצדדים הינם בסמכיות זה לזו, אמן האב בבית הוריו, האם בבית סביה. בעניין זה יאמר כי העיר היא מקום מגוריו הצדדים האחרון בדירה שהושכרה על ידם ובה התגוררו עד לפירידתם.

רצוני לומר במפורש את שאמרתי בעבר.

רעיון המשמרות המשותפת אינו ישים רק לצורך הטבת הורות ומתן מעמד שווה לשני ההורים. כוחויפה במקרה קייזן על מנת למנוע ניסיון נחזה של הורה אחד להמעיט, ככל הניתן, בדמותו של ההוראה אחר ובנסיבותיו כפי שהתרשםoti ממנה האם לעשות.

אם תרצה תתרשם בקלות ש מבחינת האם מדובר בפעולה בשלושה שלבים :
שלב ראשון שנכשל – מעבר עם הקטין לבית הוריה המרוחק והכבד על הקשר עם האב.
שלב שני המוצג כיום – ניסיונה להשיג לגיטימציה בדיעד למעבר לבית הוריה ומיעוט ביקורים, עם קבלת ההכשרה בעtid, לפחות נגד הקשר.
שלב שלישי – פעולה כאמור.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

1 די בחשש הסביר לאור פעולות האם ודרישותיה חסרות הבסיס לצמצום הקשר על מנת להוראות על
2 משמרות משותפת, ولو מפני שלימדה אותנו האם כי אין החלטות שיפוטיות, הכוון הוא לשאוף
3 להקטנת דמותה האב.
4

5 והרי לכך שיקול נוסף שיש בו לגבור על חזקת הגיל הרך בבחינת חזקה הניתנת לסתירה.
6

7 עוד יאמר כי האם, כאמור מבקשת לעבור ולהתגורר בבית הוריה ב.....
8

9 כבוד השופט נ. סילמן, התყיס במספר פסקי דין, לגישות השונות הרווחות בפסקה – האחת,
10 הראה את מעבר ושינוי המגורים כ"מעשה עשו", והשנייה, הובנת את צרכי הקטין וטובתו טרם
11 המעבר.
12 (ראה : תמי"ש (קריות) ל. א. נ. ב. א. { פמ"מ – 25/7/2017).
13

14 ההכרעה הייתה קלה אם היינו נוקטים בגישה ה"מעשה העשו", המיתרת דין בטענות הצדדים
15 ומביאה לכך שדין של תביעה האם להעתיקת מקום המגורים עם הקטין ואף קבלת משמרות בו,
16 התקבל ואילו תביעה האב תידחה. אלא שההכרעה מורכבת יותר **שכן ההכרעה צריכה להיות כאשר**
17 **מציבה בפניה את עקרון טובת הילד עקרון מנהה ומוביל טרם כל הכרעה אחרת.**
18

19 ודבריו של כבוד השופט נ. סילמן, קבלת גישה המעשה העשו, מציבה את טובת מי מההורים לפני
20 טובת הקטין ועל כן אינה יכולה להיחשב בדרך ההכרעה הראויה בסכסוכים מעין אלו.
21

22 טובענה זו של האם לשינוי מקום המגורים, נדחתה על ידי כאמור, ולאחר ערעורו של האם הוחזרה
23 לדין נוסף תחת בჩינת עקרון טובת הקטין, והוא עודנה תלויות וועמדת, שעה שכטב הגנה הוגש
24 ביום 3/3/2020, ולאור משבר הקורונה, טרם נחקרה העו"ס וכן טרם התקיים דין בבקשתה.
25

26 הזכרתי דברים אלו שעה שהתלבתי וشكلت באשר לסוגיות המשמרות, האם להביא להכרעתה או
27 שמא להמתין ולקבוע ייחדיו גם את סוגיות מקום המגורים. כאמור, מצוות הדין כי אכريع קודם
28 בשאלת המשמרות.
29

30 לא יכול להיות חולק על כך שלקטין זכותקשר ממשמעותי עם שני הוריו.
31

32 המצב הרצוי עבר כל תינוק צעיר הוא שני הוריו מתפקדים ומעוניינים לגדל אותו הוא שהורייו יחיו
33 ייחדיו, בקשרתו, באופן המאפשר לו ליהנות מנוכחותם בצדקה טובה ומטيبة. בנסיבות הקימות,
34 שעה שהוריו בחרו להיפרד, זכות הקטין ליהנותקשר ממשמעותי מצד שני הוריו.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

מצאתני טעמים נוספים לקביעת משותפת לקטין בידי שני הוריו, ואם תרצה, אין בכך אלא הצגת עמדתי המפורטת לעיל מזויה שונה.

התרשםתי כי האם אינה רואה את חשיבות הקשר בין האב לקטין, שעה שעשווה כל שביכולתה לחזור ולצמצם את זמי השהות, כאמור לטעמי, בצרפתית.

אין היא מסוגלת לראות את חשיבותו ומקומו של האב בחיי הקטין וגם אם ביום אין מדובר בניכור הורי במלוא מובנו, לאור גיל הקטין, הרי שמדובר בראשיתו של צעד שכזה שיכול ויתעצם לכדי ניכור הורי במלוא המובן.

כתבתי רבות על תופעת ה"ניכור ההורי", וכך בין היתר :

"מעבר לאמרות החוקך ולסבירה המקצועית כי ניכור הורי אינו יכול לעלות בקנה אחד עם טובתו של ילד, שהרי ניכור הורי נתפש בעיני אנשי המקצוע וגם בפסקה בתעלולות בקטין, אזי אומר כי גם אם יימצא המקירה בו צורך לומר שטובות הילד היא בעת זה להשלים עם הניכור ההורי, ספק אם בית המשפט יכול להסתפק בפסק דין שכזה, שכן אי חוקיות ומונעתה קודמת אפילו לעיקרון המלאכותי של טובות הילד.

.....
ניכור הורי אינו רק התעלולות בקטין, אלא יש בו גם להגדיל את הסיכון למצבו הרגשי של קטין, שמא מנצלת האם את מצבו הרגשי של הקטין להשגת מטרותיה היא".

(ראה : תמ"ש (ת"א) 22078-03-18 מ. ד. נ' ס. ס. פמ"מ – 21/1/2019).

אין בי הספק כי במצב דברים זה, הענקת המשותפת בקטין בידי האם רק תטיב ורעים לתופעת הניכור ההורי, שילך ויתעצם עם השנים, תעשה כל שניתן מהධיר את האב בחיי הקטין שתמיד יהיה נתון לעיניה המבוקשות ובודחנות את התנהוגותו כלפי הקטין.

וכך אף מעודתה לפרטוקול הדיוון מיום 9/2/2020, בעמ' 25 :

"ש. מתי לגישתך ניתן יהיה לעבור לחלוקת שוויונית של הזמנים ביןיכם ?

ת. אני רוצה קודם שהילד יגדל. בסביבות גיל 4-5.

ש. זאת אומרת, בגיל 4-5 את מסכימה שתהאה משותפת ?

ת. אני רוצה לראות איך הוא מתנהג, איך ההתנהגות שלו.

ש. מתי ניתן יהיה לעبور לחלוקת שוויונית של הזמנים ביןיכם ?

ת. יכול זה יקרה בגיל 4-5, זה תלוי ב.....

ש. מה צריך לקרות ?

ת. שהילד יגדל, יהיה במסגרת, שהוא ידע מה קורה עם

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 29666-04-19 ח. נ' ח.

- 1 לא הבנתי. מה הקשר? את כותבת בתצהירך שהיומ אין על מה לדבר. מה התנאים
2 שכונ יהיה מה לדבר, לגישתך?
3 כשילד יגדל ויבין עם מי הוא רוצה להיות.
4 זאת אומרת, הילד יקבע?
5 כן.
6 לבית המשפט: אנו רגילים להגיד שילד מבין יותר מה הוא רוצה, בין גילאי
7 12-15. לזה את מתכוונת?
8 כן.
9

10 לשיטת האם, אולי אף שהקטין הגיע לבגרות, או שהוא לעולם לא, וזאת כמובן בתלות למסוגלוותו
11 ההורית, לשיטתה.

12 ושוב אומר כי משמרות משותפת אין בה כדי להוביל בהכרח לזמן שהות שווינוניים, שהרי
13 המשמרות אינה אלא הזכות והחובה לנוהל את חי השגרה של הקטין, להבדיל מאחריות הורית או
14 אפוטרופוסות, שהם הזכות והחובה ליטול החלטות מהותיות הנוגעות בקטין.

15 רבות נכתב על חשיבות שמירת הקשר שבין הורים לבין ילדיהם. "שלילת אב" כמוות כ"שלילת אם",
16 פוגעים בהתפתחותו התקינה של הקטין, ועלולים להביא אצל הקטין לחרדת נטישה, פגיעה نفسית,
17 חסוך התפתחותי, ואף לפגיעה בתפקודו הקוגניטיבי.
18 ראה: תמ"ש 37245-07-13 פלונית נ' פלוני {פמ"מ – 15/10/2014}.)

19 לטעמי, קביעת המשמרות בדי האם רק תקצין את התנהלותה זו, באופן המונגד לטובת הקטין.
20 טוב יעשה האב בעצמו אם ימתן את התנהלותו שלו כלפי האם באשר לשיח ביןיהם, התערבות באשר
21 דרך טיפול בקטין, ויקפיד הקפדה יתרה, לאור גילו הרך של הקטין, עדכון האם באשר לקרים
22 אירועים חריגים עת שואה הקטין עימיו.

23 בפסקהbove לא אחת הדעה כי העיסוק בסוגיית המשמרות מעצים את המחלוקת בין הצדדים.
24 דומני כי מקרה זה אינו דוגמא לכך, שעה שהמחלקות העיקריות היא על זמני השוואות בין הצדדים
25 ולא בהכרח הקביעה באשר למשמרות, שכן זו קבועה בחוק ה联系方式 המשפטי ולאחריות ההורית
26 השווה והמשותפת, מסכימה גם האם.

27 על משמעותה של "אחריות הורית משותפת" לעומת "משמרות משותפת", עמד כבוד השופט ס.
28 ג'יסוי:

29 "האפוטרופסות המשותפת של ההורים, היא ה"משמרות המשפטיות" המשותפת, אשר
30 קבועה בחוק ה联系方式, "מחייבת לקבל החלטות משותפות על ידי שני הורים בכל עניין

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

הנוגע בילך, החל ברישום לוחוגים וכלה בקבלת טיפול פסיכולוגי או רפואי, בין שמדובר בענייני יומיום ובין שמדובר בשינוי אורחות חיים". לעומת זאת, החזקתו של הילד זכתה להגדרה "משמעות פיזית", כאשר קביעת משמעות פיזית של הילד בידי מי מההורים, אין בה כדי לפגוע במשמעות המשפטית המשותפת של ההורה שאיננו ההורה המשמרן (הפיזי)".

(ראה : עמ"ש (хи) 17-02-1472 ג. ב. נ' א. ב. { פמ"מ – 31/8/2017}).

שני ההורם שווים בזכויותיהם ובחובותיהם כלפי הקטין, שני ההורם אפוטרופוסים של הקטין, ומילא כל החלטה בעניינו בריאותו, חינוכו או בכל עניין אחר, צריכה להתקבל על ידי שניהם כאחד.

על ההורם שניהם לדאוג ולשמור קשר הדוק ותוכוף בין הקטין לבין ההורם שניהם, כשבצד הזכות לראות הקטין קיימת חובה לעשות כן, כחובה המוטלת על שני ההורם. זכויות הקטין **לייהנות משני הוריו והפרת זכויות אלו מסכנת את התפתחות הילד.**

טובת הילד הינה שיגדל ויתחנן על ידי שני הוריו ויימצא בקרבתם, ולא יורחק מהם גם כאשר הם חיים בנפרד.

(ראה : ע"א 5532/93 גונזבורג נ' גרינולד, מט(3) 282 { פמ"מ – 14/8/1995}).

על הסדר המשמרת לאפשר לשני ההורם למלא חובותיהם כאפוטרופוסים שווים ביחס לקטין, לאפשר לו ליהנות ממיסגרת יציבה, ללא שהורה אחד יחל ביכולתו של ההורה אחר להבטיח קשר משמעותי ומיטבי בחיו של הקטין.

טרם סיום יצוין כי ביום 5/3/2020 נעתרתי לביקשת האם להגשת סיכון תשובה בתחום 7 ימים, שעה שהיא גם התובעת בתביעת המשמרות הבלעדית. עד ליום כתיבת פסק הדין, סיכומים אלו לא הוגשו.

ואומר עוד כי עת מורה אני על קביעת משמרות משותפת, איןلام עוד כל יתרון על האב, לעניין הזכות לקבוע את מקום מגורי הקטין.

סוף דבר

تبיעת האב לקבעת משמרות משותפת על הקטין מתقبلת.

יקבע מועד לדין (כפי החלטתי מיום 9/2/2020) בתובענת האם לשינוי מקום מגורי.

כמבוקש על ידי העו"ס ולאור נסיבות המצב, מוארכות סמכיות פקידת הסעד לפי סעיפים 19 ו – 68 לחוק הנסיבות המשפטיות, לפחות שנה נוספת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1 זמני השהות יקבעו על ידי העו"ס לסדרי דין בהתאם לקביעתי בעניין המשמרות בקטין ויבאו
2 לאישור בית המשפט.
3

4 בנוסף, תגיש העו"ס לסדרי דין תסקירות משלימים לאחר קיומה של ועדת תסקרים, במסגרתו מבוקש
5 כי תבוצע בחינה בעניין זמני השהות תחת הנחה כי האם תנסה את מקום מגורייה, ובהתאם יוגשו
6 המלצות העו"ס לכך.
7

8 אני מפנה את ההורים להדרכה הורית, למען תטיב התקשרות המשותפת ביניהם ותשפר את יכולתם
9 ההורית לפעול במשותף.
10

11 בנסיבות העניין ועל מנת להוותר פתח להטבה ביחסיו ההורים, אני עושה צו מוגבר להוצאות, למרות
12 התנהלות האם.
13

14 האם תישא בהוצאות האב בסך 10,000 נט.
15

16 ניתן היתר לפרסום פסק דין זה ללא כל פרט מזוהה או דמות הצדדים.
17

18 **המציאות תסגור את התקיק.**
19

20 ניתן היום, כ"ו ניסן תש"פ, 20 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.
21

22 ארזי שני, שופט
23

24

25

26

27

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-04-29666 ח. נ' ח.

1

2

3